

یکشنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۴ | ۲۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۷

فرض کنید کسی در اوج تنهایی و درماندگی، گوشی‌اش را برمی‌دارد، وارد یک چت‌بات می‌شود و می‌پرسد: «آیا زندگی‌ام هنوز ارزش ادامه دادن دارد؟» در چنین لحظاتی جوابی را می‌گیرد که حال روحی او را به هم می‌ریزد؛ هوش مصنوعی یا تمام هوشمندی‌اش، هنوز نمی‌فهمد پشت این پرسش چه دردی خوابیده است، چت‌بات‌های هوش مصنوعی موجود از جمله ChatGPT یا Gemini در مواجهه با چنین بحران‌هایی، نه همدل هستند و نه مسئول و همین ناتوانی در درک شرایط انسانی، می‌تواند به اشتباهاتی فاجعه‌بار منجر شود. «جوان» در همین رابطه، با دکتر مهدی طریقت رئیس اندیشکده و مدیر هیئت هوش مصنوعی و زیست مجازی گفت‌وگو کرده‌است. درباره مسئولیت‌انسانی در عصر ماشین‌ها، از خطاهای پنهان الگوریتم‌ها گرفته تا پاسخ صفر و یک چت‌بات‌ها، البته مسئله این نیست که چت‌بات‌ها چه می‌گویند، مسئله اصلی این است که اگر اشتباه گفتند، چه می‌شود؟ چه کسی مسئولیت این اشتباه را برعهده می‌گیرد؟ و چگونه می‌توان در میانه بحران، به جای بستن دهان ماشین‌ها، مسیر گفت‌وگویی امن، هوشمندانه و انسانی را طراحی کرد و پیش برد.

■ ■ ■

چرا چت‌بات‌هایی مثل ChatGPT یا Gemini، با وجود پیشرفت، هنوز در مواجهه با سوالاتی مانند «آیا زندگی من ارزش ادامه دادن دارد؟» پاسخ‌هایی می‌دهند که ممکن است خطرناک باشند و بحران روانی افراد را تشدید کنند؟ مشکل فنی است یا ناشی از نداشتن درک انسانی؟

این مسئله یک چالش پیچیده است و فقط ضعف فنی نیست، بلکه ترکیبی از محدودیت‌های ساختاری هوش مصنوعی و فقدان درک انسانی است.

چت‌بات‌ها مدل‌های زبانی آماري هستند که معنای واقعی کلمات یا احساسات را درک نمی‌کنند. آنها می‌توانند پاسخ‌هایی تولید کنند که ظاهر درست هستند، اما گاهی اشتباه یا خطرناکند. فرآیند تصمیم‌گیری‌شان شفاف نیست و ممکن است به دلیل داده‌های مغرضانه یا غلط، پاسخ‌های نامناسب بدهند. همچنین هوش مصنوعی فاقد آگاهی، احساس و مسئولیت‌پذیری انسانی است؛ پاسخ‌هایش صرفاً تقلیدی از همدلی است، نه درک واقعی از درد و بحران. در حالی که یک مشاور انسانی می‌تواند به سرعت بحران را تشخیص داده و حمایت فوری فراهم کند، هوش مصنوعی فقط الگوسازی پیش‌آمخته را بازتولید می‌کند و مسئولیتی هم در قبال پیامدها ندارد.

با اینکه توسعه‌دهندگان در حال افزودن فیلترها و محدودیت‌های ایمنی هستند، این موارد همیشه قابل دور زدنند و خطرات همچنان وجود دارد. بنابراین هوش مصنوعی با همه پیشرفت‌هایش، ابزاری اطلاعاتی است، نه جایگزین رای مشاوره عاطفی یا کسانی که می‌تواند به وجود این همه پیشرفت، هنوز در بخش اطلاعاتی هم نمی‌توان به صورت مصدرصدی به آنها اعتماد کرد.

اگر یک چت‌بات ناخواسته فردی را به تصمیمی خطرناک یا خواست خودکنشی سوق دهد، مسئولیت این خطای مرگ‌بار متوجه کیست؟ آیا توسعه‌دهندگان می‌توانند پشت واژه فناوری بی‌طرف پنهان شوند؟

این فراتر از یک معضل فنی است و به یک کالبدشکافی چندوجهی از مسئولیت در عصر دیجیتال نیاز دارد. بایدبه صراحت گفت که پنهان شدن پشت واژه فناوری بی‌طرف، نغزتنها از منظر اخلاقی مردود است، بلکه از دیدگاه حقوقی نیز به طور فزاینده‌ای غیرقابل دفاع است. ما با یک ابزار متغفل مانند یک چکش روبه‌رو نیستیم، بلکه یک عامل تعاملی، متقاعدکننده و تأثیرگذار بر روان انسان مواجهیم که مرز میان ابزار و عامل را محو کرده‌است.

دیگر استدلال فناوری بی‌طرف، کارآمد نیست. این استدلال، معمولاً در دعاوی مربوط به ابزارهای فیزیکی مطرح می‌شود، اما در مورد چت‌بات‌های مولد به شدت متزلزل است. چت‌بات‌ها نه تنها ابزارهای متغفل نیستند، بلکه برای شبیه‌سازی مکالمه انسانی طراحی شده‌اند و می‌توانند به شکلی متقاعدکننده بر کاربران تأثیر بگذارند. این سیستم‌ها در تلاش هستند تا تجربه‌ای انسانی ایجاد

■ گزارش زهرا چیپدری

طرح درمان رایگان کودکان زیر هفت سال از جمله طرح‌های است که در راستای اجرای قانون حمایت از اطفال و سیزدهم ابلاغ و اجرایی شد؛ طرحی که از همان ابتدای اجرا با برخی مخالفت‌ها و حاشیه‌ها همراه بود و بعد از تغییر دولت بحث تأمین منابع برای اجرای آن جدی‌تر از قبل مطرح شد. به گونه‌ای که زم‌زمه‌هایی از توقف این طرح شنیده می‌شد. با وجود این، محمد رضا ظفرقندی، وزیر بهداشت تأکید کرد: «درمان کودکان کمتر از هفت سال همچنان رایگان است و دولت متعهد شده که درمان رایگان کودکان زیر هفت سال را در مراکز دولتی و دانشگاهی اجرا کند.»

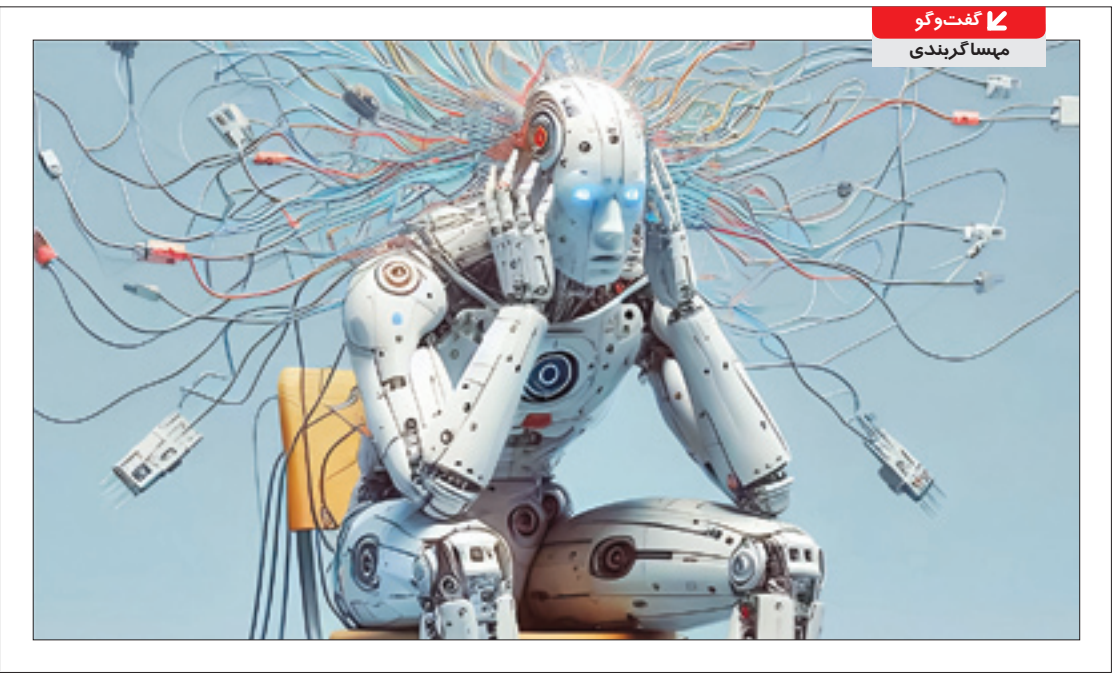
■ ■ ■

طرح رایگان شدن تمام خدمات درمانی سرپایی و بستری کودکان زیر هفت سال (به استثنای داروهای سریایی) در اسفندماه ۱۴۰۲ ابلاغ شد و از اوایل سال ۱۴۰۳ جنبه اجرایی پیدا کرد. این موضوع از سوی هیئت وزیران و به پیشنهاد شورای عالی بیمه سلامت کشور، در تاریخ ۸ بهمن ماه ۱۴۰۲ تصویب و به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ شد. حالا بیش از یک سال است که از اجرای این طرح می‌گذرد و زم‌زمه‌هایی مبنی بر توقف این طرح به دلیل مشکلات تأمین اعتبار و بودجه به گوش می‌رسد. گرچه اصل ماجرا هم مانند سایر بخش‌ها و چالش‌های حوزه سلامت به شانه خالی کردن بیمه‌ها از انجام تعهداتشان بازمی‌گردد، چنانچه به دلیل عدم اجرای تعهد بیمه‌ها و کمبود منابع مالی، بیمارستان‌های دولتی و دانشگاهی که مجری اصلی این طرح بوده، با مشکلاتی روبه‌رو شده‌اند. با تمام اینها بنا به تأکید وزیر بهداشت این طرح همچنان ادامه دارد.

■ ادامه درمان رایگان محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت روز گذشته در حاشیه مراسم

جامعه‌

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳

گفت‌وگو میساکربندی

چالش همدلی با هوش مصنوعی در گفت‌وگوی «جوان»

با مهدی طریقت، رئیس اندیشکده و پردیس هوش مصنوعی و زیست مجازی

چت‌بات‌ها در بحران‌های روانی بیشتر آسیب‌زننده‌اند تا کمک‌کننده

کنند که می‌تواند تأثیرات روان شناختی، فیزیولوژیکی و رفتاری واقعی در دنیای فیزیکی داشته باشد. پدیده‌ای به نام «اثر پروتئوس» (Proteus Effect) به خوبی نشان می‌دهد که کاربران ممکن است هویت خود را با آواتارها یا شخصیت‌های دیجیتال‌شان مرتبط کنند و در نتیجه، پاسخ‌های چت‌بات‌های می‌تواند بر تصمیمات آنها تأثیرگذار باشد. بنابراین وقتی یک چت‌بات توصیه‌ای می‌کند، این توصیه در یک خلا شناختی در یافت نمی‌شود، بلکه در یک بستر تعاملی شبه‌انسانی ارائه می‌گردد که می‌تواند تأثیرگذاری آن را به شدت افزایش دهد.

همچنین این سیستم‌ها به طور هدفمند طراحی شده‌اند تا اطلاعاتی را ارائه دهند و در نهایت، رضایت کاربران را جلب کنند. توسعه‌دهندگان این سیستم‌ها با انتخب داده‌های آموزشی و تنظیم الگوریتم‌ها، به طور مستقیم بر نتایج سیستم تأثیر می‌گذارند. این فرآیند طراحی، که شامل تصمیمات انسانی است، مسئولیت‌پذیری می‌آورد و نمی‌توان آن را «بی‌طرف» دانست. علاوه بر این، بسیاری از شرکت‌های بزرگ فناوری با انتشار «اصول اخلاقی هوش مصنوعی» تلاش می‌کنند بدون پایبندی به مقررات سختگیرانه، از زیر بار مسئولیت‌های واقعی شانه خالی کنند. این اقدامات، که اغلب به عنوان «شستشوی

اخلاقی» شناخته می‌شوند، تلاشی برای پنهان شدن پشت واژه اخلاقی و فرار از مسئولیت‌پذیری واقعی است. بنابراین، ادعایی بی‌طرفی فناوری در ایمن زمینه، یک مغالطه خطرناک است، که نقش فعال طراحان مالکان سیستم، در شکل دهی به یک ابزار قدرتمند تأثیرگذار بر روان انسان را نادیده می‌گیرد. مسئولیت این خطای مرگ‌بار نمی‌تواند به یک شخص یا نهاد واحد محدود شود، بلکه ما با یک زنجیره مسئولیت روبه‌رو هستیم که بازیگران مختلفی را در بر می‌گیرد. هوش مصنوعی در حال حاضر هیچ شخصیت حقوقی مستقلی ندارد که بتواند مسئولیت کیفری یا مدنی را بر عهده بگیرد. این به این معناست که خسارات ناشی از آنها باید به اشخاص یا نهادهای موجود منتسب شود.

اگر چه کار بر نیهائاً تصمیم به اقدام می‌گیرد، اما در نظر

گرفتن او به عنوان تنها مسئول، نادیده گرفتن ماهیت رابطه نامتقارن قدرت است. فردی که در بحران روانی به سر می‌برد و به چت‌بات پناه می‌آورد، در وضعیت آسیب‌پذیر شدیدی قرار دارد و چت‌بات به عنوان یک مرجع آگاه ظاهر می‌شود. طراحی متقاعدکننده سیستم، با ارائه پاسخ‌هایی که به ظاهر منطقی و همدلانه هستند، می‌تواند عاملیت کاربر را به شدت تحت تأثیر قرار دهد و محدود کند. مسئولیت اصلی به عهده توسعه‌دهندگان، مهندسان و شرکت‌هایی است که این سیستم‌ها را طراحی، آموزش و تجاری‌سازی می‌کنند. از منظر حقوقی، این مسئولیت از چندین منظر قابل طرح است. یکی از این منظرها، مسئولیت محصول است، یک چت‌بات می‌تواند به عنوان یک «محصول دیجیتال» یا «خدمت دیجیتال» در نظر گرفته شود. اگر این محصول دارای نقص باشد و این نقص منجر به خسارت شود، تولیدکننده مسئول است. کمیسیون اروپا پیشنهاد کرده که اپراتورهای فناوری‌های پرخطر، مانند ربات‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در فضاهای عمومی، باید تحت مسئولیت مطلق قرار گیرند. همچنین اگر شرکت‌ها سیستم‌هایی را عرضه کنند که در مورد مسائل حساس مانند سلامت روان نظر می‌دهند، مسئولیت‌پذیری آنها به‌طور آشکاری باید در نظر گرفته شود.

آیا محدود کردن دسترس‌ی هوش مصنوعی به موضوعاتی مثل خودکشی، راهی امن برای محافظت از افراد آسیب‌پذیر است یا راه بهتری وجود دارد؟

محدود کردن صرف موضوعات حساس تنها تنها کافی نیست، بلکه خطرناک است، چون فرصت مداخله و مکررسانی را از بین می‌برد. وقتی فردی در بحران روانی به چت‌بات مراجعه می‌کند و با پاسخ سرد «می‌توانم کمک کنم» مواجه می‌شود، احساس نشتی‌اش بیشتر می‌شود و ممکن است به فضاهای پرخطر و بدون کنترل روی بیاورد. همچنین فیلترها به راحتی دور زده می‌شوند و پاسخ‌های مضر در یافت می‌شود.

راه بهتر، طراحی سیستمی همدلانه و هوشمند است که بتواند تفاوت بین سؤال فلسفی، پرسشی علمی و

فریاد کمک‌فوری را تشخیص دهد و متناسب با آن عمل کند. اینکه در موارد کم‌خطر، پاسخ علمی داده شود و منابع حمایتی معرفی شود، در موارد با نااحتی عمومی، کاربر به گفت‌وگو با متخصصان تشویق شود و در موارد پرخطر و قصد خودکشی، فوراً اطلاعات اضطراری ارائه گردد.

این سیستم باید تحت نظارت شفاف و انسانی باشد و تعاملات پرخطر توسط متخصصان بررسی شود. مسئولیت طراحی و ایمنی این سیستم‌ها بر عهده شرکت‌های توسعه‌دهنده است و این اصول باید از ابتدای ساختار هوش مصنوعی لحاظ شود. با اینکه تشخیص دقیق حالات روانی سخت است و مسائل حفظ حریم خصوصی و حقوقی چالش برانگیزند، اما رویکرد فدل و هدایتگر به سمت کمک، بسیار بهتر و قابل قبول‌تر از سکوت و محدودسازی صرف است.

اگر روزی چت‌بات‌ها بخواهند نقش گوش شنوا و پشتیبان میلیون‌ها انسان درمانده را داشته باشند، آیا می‌توان مطمئن بود که این نقش را بی‌خطر و مسئولانه انجام می‌دهند؟

هیچ تضمین قطعی‌ای وجود ندارد، اما بنود تضمین کامل به معنای نامیدی نیست، بلکه باید یک چارچوب چندلایه و پویا برای کاهش ریسک و افزایش پاسخگویی ساخت. چت‌بات‌ها با سه مشکل بزرگ روبه‌رو هستند: اول، شکندگی الگوریتم‌ها که ممکن است به اشتباه یا آسیب منجر شود؛ دوم، فقدان همدلی واقعی؛ چون هوش مصنوعی احساس و درک انسانی ندارد؛ سوم، تشدید دینا خطرات در محیط‌های غوطه‌ور مثل متاورس که از تباطؤ عاطفی و روانی عمیق‌تری ایجاد می‌کند.

برای مقابله با این چالش‌ها، چهار مسیر دفاعی لازم است: اول قانون‌گذاری سختگیرانه و پاسخگویی حقوقی که شرکت‌ها را موظف به رعایت استانداردها و افشای ریسک‌ها کند. دوم، طراحی مدل‌محور که ایمنی و شناسایی بحران‌های روانی را در مدل سیستم تعبیه کند و کاربران را به متخصصان واقعی ارجاع دهد. سوم، نظارت مستقل و حاکمیت شرکتی که کنترل اخلاقی و گزارش‌گیری دقیق را تضمین کند. چهارم سواد دیجیتال و آموزش کاربران برای شناخت محدودیت‌ها، خطرات و توانمندسازی آنها در استفاده آگاهانه از این ابزارها.

جوان

روزنامه جوان | شماره ۷۴۰۴

تضمین ایمنی و مسئولیت‌پذیری چت‌بات‌ها یک فرآیند پیچیده و در حال تحول است که نیازمند قوانین سخت، فناوری اخلاقی محور، نظارت دقیق و آگاهی جامعه است. این گوش شنوای جدید، هرگز نمی‌تواند جای انسان‌های مسئول و دلسوز را بگیرد. وظیفه‌ماست که این بار سنگین را از دوش ماشین برداریم و آن را به انسان‌هایی بسپاریم که فناوری را می‌سازند و تنظیم می‌کنند تا این فناوری به جای تشدید درد، راهی به سوی بهبود و التیام باشد.

گسترش بحث مسئولیت هوش مصنوعی به متاورس، جهانی مجازی و بدون مرزهای جغرافیایی، پرستی‌های پیچیده‌ای را درباره شناسایی، تحقیق و مجازات جرائم نوظهور یا «متاسرخ‌ها» (Metacrimies) مطرح می‌کند. آ با چارچوب‌های حقوقی و ابزارهای انتظامی فعلی برای مقابله با این چالش‌ها کافی هستند؟

پاسخ روشن است، ما در مواجهه با خلأهای جدی حاکمیتی و قضایی‌ای روبه‌رو هستیم که نیازمند قانون‌گذاری و بازنگری عمیق در چند حوزه کلیدی است.

اول، ماهیت خاص «متاسرخ‌ها» است. اگرچه بسیاری از جرائم در متاورس، شکل تکامل‌یافته جرائم سایبری سنتی‌ند؛ مثل کلاهبرداری و سرقت دارایی‌های دیجیتال، اما طبیعت غوطه‌ور ساز و فراگیر این فضا، آسیب‌های روانی-فیزیکی جدیدی به وجود آورده که قوانین فعلی نمی‌توانند به خوبی آنها را درک کنند؛ مثلاً آزار و تجاوز جنسی مجازی که با فناوری‌های لمسی (Haptic) قربانیان را از نظر روانی و فیزیولوژیکی به شدت آسیب‌پذیر می‌کند. این پدیده که تحت تأثیر «اثر پروتئوس» است، نشان می‌دهد کاربران با آواتارهای خود هویت‌یابی کرده و آسیب‌های مجازی می‌توانند تأثیری مشابه حمله فیزیکی داشته باشند. از سوی دیگر، سرقت دارایی‌های دیجیتال مثل زمین‌های مجازی و NFT‌ها که ارزش اقتصادی واقعی دارند، با جعل هویت آواتارها انجام می‌شود و ردیابی آن بسیار پیچیده‌تر از جرائم سنتی است. دوم، چالش بزرگ صلاحیت قضایی است. متاورس فضایی فرامرزی است؛ یعنی جرائم ممکن است در کشورهای مختلف رخ دهند و سرورهای پلتفرم‌ها نیز در کشورهای دیگر باشند. این مسئله تعیین نظام حقوقی صالح برای رسیدگی را بسیار دشوار می‌کند. نبود معاهدات بین‌المللی کارآمد این مشکل را تشدید کرده و مجرمان از خلأهای قانونی سواستفاده می‌کنند.

سوم، پرسشکی قانونی دیجیتال سنتی پاسخگوی پیچیدگی‌های متاورس نیست، با وجود لایه‌های متعدد ارتباطی و داده‌های بیومتریک دستگاه‌های هوشمند پوشیدنی و هدست‌های واقعیت مجازی، نیاز به تکنیک‌های نوین برای جمع‌آوری و تحلیل همزمان داده‌ها وجود دارد. یکی از راهکارها، استفاده از فناوری بلاکچین برای ثبت شاهد به صورت تغییرناپذیر و شفاف است، که می‌تواند در دادگاه‌ها به عنوان مدرک معتبر ارائه شود.

چهارم، ابهام در مسئولیت‌پذیری، هوش مصنوعی و آواتارها شخصیت حقوقی مستقل ندارند و مسئولیت به انسان‌ها و سازمان‌ها بازمی‌گردد، اما گمنامی و تعدد آواتارها، شناسایی مجرم را پیچیده می‌کند. در حالی که برخی قوانین نوظهور مانند قانون خدمات دیجیتال اتحادیه اروپا (DSA) تلاش می‌کنند پلتفرم‌ها را مسئول کنند، اجرای آن در فضای جهانی متاورس دشوار است.

خلاصه اینکه، متاورس تنها یک مرز جدید برای جرم نیست، بلکه میدان نبردی است که ابزارهای حقوقی و انتظامی سنتی در آن ناکارآمدند. نیازمند پارادایم حقوقی-فناورانه‌ای هستیم که بر سه رکن اصلی استوار باشد: همکاری قضایی بین‌المللی برای معاهدات و تعیین صلاحیت، نوآوری در پزشکی قانونی دیجیتال با استفاده از فناوری‌های نوین مثل بلاکچین، و قانون‌گذاری مبتنی بر ایمنی و اخلاق. در غیر این صورت، هوش مصنوعی و آواتارها به جای فضایی تعاملی و خلاق، به کابوسی بدل خواهد شد که عدالت و امنیت در آن مفاهیمی دست‌نیافتنی هستند.

داستان زندگی

صادق پارسا

چقیوی زندگی شما چیست؟

اول کمی در تاریخ به عقب برگردیم و یک خاطره از روزهای دور بخوانیم.
ظاهر بود که دردها ریختند به روستایمان. صدای تیر که بلند شد، همه سراسیمه از خانه بیرون آمدند. دردها تهدید کردند هر چه اشرقی، پول، طلا، نقره، مس، روغن و آذوقه و حتی شکک دارد، به خانه کدخدا بیاورید که اگر نه؛ هرچه دیدید از چشم خود دیدهاید. چاره نایبود و کدخدا هم همه هست و نیست مردم را تحویل دزدان داد.

روستا چهار قاطر داشت که هر چهار تا را دزدان برای یدک کشیدن مال مردم استفاده کردند و اگر چیزی هم باقی ماند، دیگر امکان بردش را نداشتند و گر نه آن را نیز می‌بردند، اما غلام‌رضا بیشتر از همه سوخت. آمده بود جلوی دزدان بایستد و مقاومت کند که نه تنها همه دارایی‌اش را بردند، بلکه می‌خواستند او را بکشند، اما به وساطت روحانی و کدخدای ده، فقط به شکستن کشتش اکتفا کردند.

همه مردم روستا را در خانه کدخدا حبس کردند. بعد چند ساعت تنها غلام‌رضا جرئت کرد که در خانه کدخدا را باز کند و فهمید که دزدان رفت‌اند و همه بیرون آمدند. همان شب همه در خانه کدخدا جمع شدند و حساب و کتاب کردند که چه رفته و چه مانده است. غلام‌رضا در اندارش مشت‌ی پول و اشرقی بود که رفته بود و از زندگی‌اش تنها چند گوسفند مانده بود و چقیویی (وسیلهای که پنبه‌دانه را از کولک پنبه جامی کند) که حالا تمام زندگی او بود. حدود یک ماه بعد، غلام‌رضا تصمیمش را گرفت. چقیویش را برداشت و گفت می‌رود تا بخت خود را در پایتخت بیازماید. هر چه نزدیکان گفتند، اثری نکرد و آخر رفت.

در بازار تهران بساط پنبه‌پاک کنی پهن کرد و به همت و مهارت چیزی نگذشت که کارش سکه شد. هنوز پنج سال در تهران نمانده بود که ثروت و اعتباری پیدا کرد که هرگز تصور رسیدن به آن را هم نداشت. غلام‌رضا با ثروتی که در تهران اندوخت، به محل خودش برگشت و زمین‌ها و املاک بسیاری در ولایت خود خرید و پس از آن به کشاورزی پرداخت. آنچه خواندنیسم تلخیصی از حکایت پسر پدرسبزرگ دکتر اصغر محمدی خنامان بود که در کتابی با عنوان «در جست‌وجوی دانایی»: از خنامان تا استکلم» منتشر شده‌است. دکتر محمدی می‌گوید: حکایت چقیوی غلام‌رضا بعدها بخشی از حکایت زندگی من شد.

اواسط دهه ۴۰ وارد دانشگاه آریاهر (صنعتی شریف امروز) شدم و سال‌ها بعد به عنوان نماینده سازمان انرژی ایران در مرکز تحقیقات هسته‌ای سوند کار می‌کردم، اما سال ۱۳۵۸ از ستمم عزل شدم و نه تنها شغلم که حتی بورس تحصیلی‌ام را از دست دادم. وضعی به مراتب بدتر از اوضاع غلام‌رضا فکر می‌کردم با توجه به سوابق و ارتباطات پستی مدیریتی یا حداقل کارشناسی با حقوق بالا در شرکتی معتبر به من پیشنهاد می‌شود، اما به هر دلی که می‌زد، دستم نبود. آنجا بود که یاد غلام‌رضا و چقیویش افتادم و اینکه چقیوی من چیست؟ به این نتیجه رسیدم که باید از اول شروع کنم و همه تحصیلات و تجربه تخصصی‌ام را کنار بگذارم. روزگاری در دوران دانشجویی، جوشکاری را یاد بخوبی یاد گرفته بودم. برای این همین به استخدام یک کارخانه خودروسازی به عنوان جوشکار درآمدم و سپس از طریق همین جوشکاری مسیرم را مجدد پیدا کردم و بعدها استاد دانشگاه استکلم سوند شدم!

— یادشمار بسید مهارت‌های تان چقیو دارد؟

دو تجویز زیر را جدی بگیرد:

– تا بزر نشده این سؤال صریح و سخت را از خود پرسیم که چه مهارت یا تخصصی داریم که همه‌جا (یا حداقل خیلی از جاها) به کار می‌آید و به‌مانی پول می‌دهند؟

– مهم‌تر از آمدادی فنی (مهارت چقیویی) باید آمدادی روانی (تفکر چقیویی) نیز داشت. به عنوان مثال فردی رفته و فوق لیسانس علوم سیاسی گرفته‌است، سه سال هم گشته و کار پیدا نکرده و حالا فکر می‌کند که چون علوم سیاسی خوانده حتماً باید در همان رشته، کار کند. ۳۰ سال آینده‌اش را می‌خواهد به خاطر شش سال گذشته (که لیسانس و فوق لیسانس گرفته) قربانی کند. همان کسی که علوم سیاسی خوانده به خاطر مهارت‌ها و استعدادهایش، شاید بهترین و منصف‌ترین معامله‌کننده‌امال منطقه یک تهران بشود. بگذارید تا گذشته را در اغوش خاطره تنگ بشیرم و آینده را در اغوش گرم اشتیاق.

اوتوبوس

۱۳۵۸ اوتوبوس جدید به تهران می‌رسد

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار تهران گفت: بیا و رود ۲۰۱ دستگاه اتوبوس برقی جدید به ناوگان حمل و نقل عمومی، تعداد اتوبوس‌های برقی تهران به ۳۹۰ دستگاه رسید و روند برقی‌سازی حمل و نقل شهری سرعت گرفت. محسن هرمزی، معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار تهران در مراسم رونمایی از ۲۰۱ اتوبوس برقی جدید و افتتاح دو ایستگاه شارژ تاکسی اتوبوس‌های برقی، با بیان اینکه اگر حمایت‌های شورای ایمنه نبود این موفقیت‌ها رخ نمی‌داد، اظهار کرد: امروز ۲۰۱ اتوبوس برقی به دارایی‌هایمان در شهر تهران اضافه می‌کنیم؛ بر این اساس تعداد اتوبوس‌های برقی به ۳۹۰ دستگاه می‌رسد.

وی ادامه داد: رقم بی‌سابقه‌ای برای نوسازی اتوبوس‌ها در این دوره مدیریت شهری انجام دادیم و بر همین اساس تعداد اتوبوس‌های تهران امروز به هزار و ۸۰۹ دستگاه رسیده و آن‌شالله هزار و ۳۵۸ دستگاه دیگر هم تا پایان سال جاری اضافه خواهد شد.

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار تهران تصریح کرد: در حوزه بازسازی هم در این دوره اتفاق خوبی رقم زدیم و ۵۸۸ دستگاه اتوبوس را بازسازی کردیم و تا پایان سال ۱۳۲۷ اتوبوس دیگر نیز بازسازی خواهیم کرد. علاوه بر این، مهم‌ام در حوزه حمل و نقل برقی برداشتم و نهضت برقی‌سازی ناوگان حمل و نقل عمومی را رقم زدیم. هرمزی در ادامه با اشاره به اینکه مجموعه پیمانکاران شایسته‌ای مانند مینا و دانشگاه شریف برای راه‌اندازی ایستگاه‌های شارژ به کمک ما آمدند، افزود: روز گذشته دو ایستگاه مهم شارژ را بهره‌برداری کردیم؛ در ایستگاه هنگام، ۲۴ اتوبوس در ۹ ساعت و ۱۹۲ تاکسی در ۱۲ ساعت امکان شارژ دارند. وی افزود: تهران نیم‌قرن است که از آلودگی هوارنج می‌برد و دچار مشکلات متعددی بوده‌است. آنچه درباره هوای پاک بود، از شعارزدگی خارج کردیم و ۵۰ درصد خطوط محوری در شبکه اتوبوسرانی تهران را نوسازی کردیم و با اقدامات صورت گرفته، تهران امروز شهری است که حمل و نقل پاک و برقی در آن در جریان است. معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار تهران تصریح کرد: برای تاکسی‌های برقی نیز هزار و ۷۵۲ دستگاه را نوسازی کردیم و هفته گذشته اولین پلاک‌گذاری تاکسی برقی باقی انجام شد و امیدواریم هفته آینده مراسم حضور تاکسی‌بران‌ها داشته باشیم. در حوزه مترو نیز تا به امروز ۳۹ کیلومتر و ۱۹ ایستگاه را تحویل دادیم و به زودی سه ایستگاه ورزشگاه تختی، مریم مقدس و سرباز نیز بهره‌برداری خواهد شد. وی با بیان اینکه با حمایت شورای شهر قرار داد خطوط جدید متروی تهران شامل ۰۸، ۱۰ و ۱۱ مترو نیز منعقد شده و بخش‌هایی از عملیات عمرانی آنها آغاز شده‌است، گفت: همه دارایی‌های تهران در بخش مترو نیازمند نوسازی ناوگان بود که این اساس به اندازه ۲۵ سال مترو قرار دادیم. در مورد متفعد کردیم و هفته نخست فرارد ۱۰۷۱ واگن مترو با کمک دولت منعقد شد و رام اول در بهمن ماه تحویل گرفته خواهد شد. ۱۱۳ دستگاه واگن ملی نیز به ناوگان افزوده خواهد شد که دو رام از آنها از هفته آینده وارد خطوط خواهد شد.

کودکان همچنان رایگان درمان می‌شوند

وزیر بهداشت: دولت متعهد شده درمان رایگان کودکان زیر ۷ سال را که در دولت قبل مصوب شد، همچنان در مراکز درمانی دولتی و دانشگاهی اجرا کند

رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران چالش اصلی بر سر اجرای این طرح را رسیدن به موقع اعتبار درمان رایگان کودکان کمتر از هفت سال به دانشگاه‌های علوم پزشکی عنوان کرده‌است. از نگاه وی همین مسئله عاملی شده برای اینکه بیمارستان‌های تخصصی کودکان دچار مشکلات مالی شوند. آن هم در شرایطی که این رویه سبب افزایش بار مراجعه اضافی و تقاضای خدمات درمانی این مراکز شده‌است.

تعهد دولت برای درمان رایگان کودکان وزیر بهداشت اما در پاسخ به سئوالی درباره چگونگی تأمین اعتبار بیمارستان‌های کودکان برای درمان رایگان کودکان کمتر از هفت سال تأکید کرد: «دولت، متعهد شده که درمان رایگان کودکان زیر هفت سال را در مراکز درمانی دولتی و دانشگاهی اجرا کند؛ با توجه به این شرایط سهم مربوط به بیمارستان‌ها باید به موقع پرداخت شود تا این طرح به درستی ادامه یابد.» وی درباره پرداخت مطالبات بیمارستان‌ها از سوی سازمان‌های بیمه گر گفت: «درادخت بیمه سلامت و تأمین اجتماعی به موقع نیست و این موضوع فقط مختص بیمارستان‌های کودکان نیست، بلکه تمام مراکز درمانی با این موضوع مواجه هستند.

تأخیر در پرداخت مطالبات بیمارستان‌ها سبب اختلال در تأمین دارو، پرداخت حقوق پرسنل و سایر هزینه‌های بیمارستان‌ها می‌شود. جلسه‌ای با حضور سران سه قوه و معاون اول رئیس‌جمهور در زمینه مناسب انجام شود.» به گفته وی، جامعه پزشکی طرفدار قطع ارتباط مالی میان بیمار با پزشک با مؤسسه درمانی در بخش خصوصی و دولتی است و حد واسطی به نام بیمه در این میان باشد که پرداخت‌ها را انجام دهد، اما به شرط اینکه آن واسطه پرداختی‌ها را در زمان مناسب و به درستی انجام دهد. گرمی تأکید کرده بود: «انتظار داریم که پرداخت‌ها به در بخش‌های دولتی و خصوصی به موقع انجام شود و همراه با اصلاح تعرفه‌ها باشد. اجرای طرح درمان رایگان کودکان کمتر از هفت سال در بعد مردمی و فی نفسه بسیار خوب بود.»

برخی از بیمارستان‌ها از اجرای این طرح به گوش می‌رسد. انگار برخی بیمارستان‌ها به بهانه‌های مختلف از پذیرش رایگان کودکان زیر هفت سال طفره می‌روند. رضا رئیس گرمی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی تهران نسبت به این گالیه‌ها واکنش نشان داد و گفت: «اگر خواهان ادامه این طرح هستیم باید پرداخت اعتبار جایگزین یعنی آنچه بر عهده سازمان برنامه و بودجه، وزارت بهداشت و سازمان‌های بیمه گر است در زمان مناسب انجام شود.» به گفته وی، جامعه پزشکی طرفدار قطع ارتباط مالی میان بیمار با پزشک با مؤسسه درمانی در بخش خصوصی و دولتی است و حد واسطی به نام بیمه در این میان باشد که پرداخت‌ها را انجام دهد، اما به شرط اینکه آن واسطه پرداختی‌ها را در زمان مناسب و به درستی انجام دهد. گرمی تأکید کرده بود: «انتظار داریم که پرداخت‌ها به در بخش‌های دولتی و خصوصی به موقع انجام شود و همراه با اصلاح تعرفه‌ها باشد. اجرای طرح درمان رایگان کودکان کمتر از هفت سال در بعد مردمی و فی نفسه بسیار خوب بود.»

سربازان زخمی بیمارستان‌ها از پذیرش رایگان کودکان با وجود اظهارات وزیر بهداشت درباره ادامه درمان رایگان کودکان زیر هفت سال، ملی‌های اخیر اخباری و گزارش‌هایی مبنی بر سرباز زدن